

कोरोना विषाणू साथीच्या परिस्थितीमध्ये
भारतरत्न डॉ.ए.पी.जे. अब्दुल कलाम
अमृत आहार योजनेंतर्गत महिला लाभार्थी
व बालकांना आहार/आहार घटक घरपोच
उपलब्ध करून देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

आदिवासी विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : आविवि-२०१७/प्र.क्र.५/का.८

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक :- ३१ मार्च, २०२०.

संदर्भ :- १) शासन निर्णय क्रमांक : आविवि-२०१५/प्र.क्र.७८/का-८,

दिनांक १८.११.२०१५.

२) शासन निर्णय क्रमांक : आविवि-२०१६/प्र.क्र.८३/का-८, दिनांक ५.८.२०१६.

३) शासन निर्णय क्रमांक : आविवि-२०१८/प्र.क्र.४/का-८, दिनांक २२.६.२०१८.

४) आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास आयुक्तालय यांचे पत्र

दिनांक २०.०३.२०२०.

शासन निर्णय

अनुसूचित क्षेत्र व अतिरिक्त आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील गरोदर स्त्रियांना एकवेळ चौरस आहार देण्यासाठी "भारतरत्न डॉ.ए.पी.जे. अब्दुल कलाम अमृत आहार योजना" शासनाच्या दिनांक १८ नोव्हेंबर, २०१५ च्या शासन निर्णयान्वये सुरु करण्यात आली आहे. तसेच ७ महिने ते ६ वर्ष वयोगटातील सर्व बालकांना अंडी/केळी/ ऋतुमानानुसार फळे इत्यादिंचा आहार देण्यासाठी टप्पा-२ योजना दिनांक ५ ऑगस्ट, २०१६ च्या शासन निर्णयानुसार सुरु करण्यात आलेली आहे.

सध्या राज्यात कोरोना विषाणूची साथ मोठ्या प्रमाणावर सुरु असल्याने महिला व बालविकास मंत्रालय, भारत सरकार यांनी दिनांक ३० मार्च, २०२० रोजीच्या पत्रान्वये मार्गदर्शक सुचना निर्गमित केलेल्या आहेत. तसेच एकात्मिक बाल विकास आयुक्तालय यांच्या दिनांक २० मार्च, २०२० रोजीच्या पत्रान्वये अंगणवाड्यांसाठी मार्गदर्शक सुचना निर्गमित केलेल्या आहेत. त्यानुसार अंगणवाडीमध्ये लाभार्थ्यांना एकत्रित बसून गरम ताजा आहार दिल्यास एकमेकांचा संपर्क येऊन साथीचा प्रादुर्भाव होऊ शकतो. त्यामुळे टीएचआर च्या स्वरूपामध्ये घरपोच आहार वाटप करण्याबाबत सुचना देण्यात आलेल्या आहेत.

सध्या राज्यामध्ये लॉक-डाऊनच्या परिस्थितीमध्ये अनुसूचित क्षेत्रातील गरोदर व स्तनदा मातांना तसेच ७ महिने ते ६ वर्ष वयोगटातील बालकांना अमृत आहार योजनेंतर्गत नियमित आहार व अंडी/केळी उपलब्ध करून देण्याबाबत क्षेत्रिय स्तरावरून मागणी करण्यात आलेली आहे. त्याअनुषंगाने सदर योजना राबविण्यासाठी खालीलप्रमाणे सुचना देण्यात येत आहेत :-

१. अमृत आहार योजनेंतर्गत अंगणवाडी क्षेत्रातील गरोदर स्त्री व स्तनदा माता यांना गरम ताजा आहार महिला आर्थिक विकास महामंडळ किंवा उमेदकडून स्थापित बचत गट/स्वयंपाकी/मध्यवर्ती स्वयंपाकगृह (उपलब्ध असेल तेथे) यांच्यामार्फत तयार करून लाभार्थ्यांना घरपोच डब्बा पोहोचविणे. तसेच ७ महिने ते ६ वर्ष वयोगटातील बालकांना एक आठवडा पुरेल इतकी अंडी/केळी पोहोच करावी.
२. गरम ताजा आहार ज्या ठिकाणी शिजवून लाभार्थ्यांना पोहोच करणे शक्य नसल्यास संदर्भाकित दिनांक २२ जून, २०१८ च्या शासन निर्णयातील परिशिष्ट-अ मधील अन्नघटक (गहू, तांदुळ, दाळ, खाद्यतेल, मीठ, मसाला, इत्यादि घटक) लाभार्थ्यांना एकत्रित पॅकेट करून एक महिना पुरेल एवढा उपलब्ध करून द्यावा.
३. लाभार्थ्यांना गरम ताजा आहार किंवा अन्नघटक घरपोच देणे ज्या ठिकाणी शक्य होत नाही अशा परिस्थितीत जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी, जिल्हा परिषद व संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांनी तसा आढावा घेऊन लाभार्थ्यांना १ महिन्याची आहाराची रक्कम लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यामध्ये थेट वितरीत करावी.
४. आहार तयार करून पोहोच करणे किंवा अन्नघटक घरपोच देणे इत्यादि काम करणाऱ्या संबंधित बचतगट, आहार समिती, सेवाभावी संस्था, मध्यवर्ती स्वयंपाकगृह यांना प्रति महिला लाभार्थी प्रति दिवसासाठी रु.३५/- तर बालकांसाठी अंडी/केळी पोहोचविण्यासाठी प्रति बालक प्रति दिवस रु.६/- (आठवड्यातून ४ दिवस) इतका खर्च उपलब्ध करून देण्यात यावा.
५. लाभार्थी महिलांना घरपोच जेवणाचा डबा पोहोच करण्यासाठी अंगणवाडी/ बचतगट/सेवाभावी संस्था/मध्यवर्ती स्वयंपाकगृह यांना प्रति लाभार्थी प्रति दिवस रु.५/- इतका प्रशासकीय खर्च म्हणून अनुज्ञेय राहिल. सदर खर्च या योजनेसाठी उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या निधीमधून अदा करण्यात यावा.
६. महिला लाभार्थ्यांसाठी रु.३५/- प्रति लाभार्थी प्रति दिवस व बालकांसाठी रु.६/- प्रति बालक प्रति दिवस यानुसार आहार/ अन्नघटक /फळ घरपोच देण्याबरोबरच लाभार्थ्यांना इतर पोषण आहार द्यावयाचा असल्यास सेवाभावी संस्था, सीएसआर इत्यादि माध्यमातून आवश्यक मदत घेण्यात यावी.
७. आदिवासी क्षेत्रातील महिला लाभार्थी व बालकांना वरीलप्रमाणे आहार उपलब्ध करून देण्यासाठी संबंधित जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी आदिवासी विकास विभागाच्या संबंधित प्रकल्प अधिकाऱ्यांशी समन्वय साधावा.

वरीलप्रमाणे कार्यवाही ही पुढील आदेशापर्यंत सुरु ठेवण्यात यावी. वरीलप्रमाणे अनुपालन अहवाल आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास आयुक्तालय व आदिवासी विकास विभागास उपलब्ध करून देण्यात यावा.

आदिवासी क्षेत्रामध्ये उपरोक्त योजना अखंडित पध्दतीने सुरु ठेवण्यासाठी संबंधित जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी, जिल्हा परिषद आणि आदिवासी विकास विभागाच्या संबंधित प्रकल्प अधिकाऱ्यांनी आपसामध्ये समन्वय साधून लाभार्थ्यांना घरपोच आहार/आहार घटक उपलब्ध करून देण्यासाठी कार्यवाही करावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२००३३११७०२२२९२२४ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(ल. गो. ढोके)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
- २) मा.मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा.मंत्री (आदिवासी विकास) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) मा.मंत्री (महिला व बालविकास) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) मा.मंत्री (सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) मा.मंत्री (अन्न व नागरी पुरवठा) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) मा.राज्यमंत्री (आदिवासी विकास) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ८) सर्व मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) सर्व मा. संसद सदस्य.
- १०) सर्व मा.विधानसभा / विधानपरिषद सदस्य, महाराष्ट्र विधानमंडळ.
- ११) मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
- १२) अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १३) अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १४) अपर मुख्य सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १५) प्रधान सचिव, महिला व बालविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १६) प्रधान सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १७) प्रधान सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

- १८) सचिव, ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १९) सचिव, अन्न व नागरी पुरवठा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २०) आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक.
- २१) आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे.
- २२) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य आदिवासी विकास महामंडळ, नाशिक.
- २३) महासंचालक, राजमाता जिजाऊ पोषण मिशन, नवी मुंबई.
- २४) आयुक्त, कुटुंब कल्याण, मंत्रालय, मुंबई.
- २५) आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, सी.बी.डी.बेलापूर, नवी मुंबई.
- २६) संचालक, सार्वजनिक आरोग्य संचालनालय, मुंबई.
- २७) सर्व विभागीय आयुक्त.
- २८) सर्व जिल्हाधिकारी (संबंधित)
- २९) युनिसेफ राज्यप्रमुख, मुंबई.
- ३०) स्वयंसेवी संस्थांचे प्रतिनिधी
- ३१) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (अनुसूचित क्षेत्र व अतिरिक्त अनुसूचित क्षेत्र जिल्हे)
- ३२) सर्व अपर आयुक्त, आदिवासी विकास
- ३३) सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प.
- ३४) प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक बाल विकास प्रकल्प (१६ जिल्हे)
- ३५) सह संचालक, माहिती व प्रसिध्दी संचालनालय, मुंबई.
- ३६) सह संचालक, आरोग्य संचालनालय, मुंबई.
- ३७) सर्व जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद.
- ३८) जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी, संबंधित जिल्हा परिषद
- ३९) सर्व संबंधित उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, बाल कल्याण, जिल्हा परिषद.
- ४०) जिल्हा कोषागार अधिकारी, संबंधित जिल्हे
- ४१) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर.
- ४२) महालेखापाल (लेखापरिक्षा), मुंबई/नागपूर.
- ४३) वित्त विभाग (व्यय-१४), मंत्रालय, मुंबई.
- ४४) सर्व सहसचिव/उपसचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ४५) निवड नस्ती-कार्यासन -८